

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "MilkCo",

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată "MilkCo" împotriva Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca neântemeiată,

c o n s t a t ă:

La 20 septembrie 2016, SRL "MilkCo" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare.

În motivarea acțiunii reclamanta SRL "MilkCo" a indicat că la 25 iulie 2016 s-a adresat Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău cu cererea nr. 02/1-25/796, solicitând eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea pe terenul nr. cadastral 3153201.004, sectorul nr. 17, cu suprafața de 0,8383 ha, sectorul nr. 18, cu suprafața 0,8559 ha, sectorul nr. 19, cu suprafața 0,8044 ha și sectorul nr. 20, cu suprafața de 0,8779 ha, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, extravilan, a unui depozit agricol și de procesare a laptelui, pe care îl deține în baza contractului de cesiune a dreptului de arendă din 22 februarie 2016, înregistrat la 25 martie 2016 la OCT Chișinău sub nr. 0101/16/9360, încheiat cu SRL "Samiralagro" și contractului de arendă a terenului agricol nr. 32/15B din 12 iunie 2015 încheiat între ÎS "Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău" și SRL "Samiralagro", însă nu a primit nici un răspuns.

Consideră că, prin nesoluționarea în termenul legal a cererii nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016, autoritatea publică locală de fapt i-a refuzat în eliberarea certificatului de urbanism solicitat.

Susține că, reieșind din prevederile Legii privind autorizarea lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010, certificatul de urbanism pentru proiectare reprezintă un document cu caracter informativ, care se eliberează oricărei persoanei fizice sau juridice la cerere, prin care se aduce la cunoștință despre regimul juridic, tehnic și economic asupra terenului. Cu atât mai mult, că prin respectivul act doar se certifică elaborarea documentației de proiect și nu oferă posibilități de a efectua manipulări pe lot dat de pământ sau de a schimba regimul juridic al acestuia.

Afară de aceasta, legislația în vigoare nu stabilește careva restricții privind eliberarea certificatului de urbanism.

Astfel, cere SRL "MilkCo" constatarea faptului nesoluționării de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău în termenul legal a cererii nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, obligarea Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău să-i elibereze certificat de urbanism pentru proiectarea pe terenul nr. cadastral 3153201.004, sectorul nr. 17, cu suprafața de 0,8383 ha, sectorul nr. 18, cu suprafața 0,8559 ha, sectorul nr. 19, cu suprafața 0,8044 ha și sectorul nr. 20, cu suprafața de 0,8779 ha, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, extravilan, a unui depozit agricol și de procesare a laptelui și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă și constatat faptul nesoluționării de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău în termenul legal a cererii nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, cu obligarea Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău să elibereze SRL "MilkCo" certificatul de urbanism pentru proiectare solicitat prin cererea nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, a fost admis apelul declarat de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, casată hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

La 10 aprilie 2017, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, SRL "MilkCo" a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, cu menținerea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului SRL "MilkCo" a invocat că Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a ajuns la concluzia că nu au fost îndeplinite prevederile art. art. 3 și 4 din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție, adică că nu au fost prezentate toate documentele necesar-obligatorii pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, fapt ce nu corespunde realității, or, la cererea sa din 25 iulie 2016, toate aceste acte au fost anexate. Cu atât mai mult, că la data depunerii respectivei cereri autoritatea publică locală nu a avut careva pretenții referitor la insuficiența documentelor anexate, aceasta fiind acceptată spre examinare.

De asemenea, declară recurenta, instanța de apel în decizia recurată de fapt nu s-a expus asupra motivului real care a stat la baza refuzului Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău în eliberarea certificatului de urbanism, referindu-se eronat la niște temeuri de refuz pe care autoritatea publică locală în răspunsurile din 18 mai 2016 și 27 iulie 2016 nici nu le-a invocat.

La 23 mai 2017, SRL "MilkCo" a depus supliment la cererea de recurs, invocând argumente similare ca și în recursul declarat inițial.

La 30 mai 2017, în adresa Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău a fost expediată copia recursului declarat de către SRL "MilkCo", cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 august 2017, recursul declarat de către SRL "MilkCo", a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (1) și (5) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că la 20 septembrie 2016, SRL "MilkCo" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău, solicitând constatarea faptului nesoluționării de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău în termenul legal a cererii nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, obligarea Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău să-i elibereze certificat de urbanism pentru proiectare pe terenul nr. cadastral 3153201.004, sectorul nr. 17, cu suprafața de 0,8383 ha, sectorul nr. 18, cu suprafața 0,8559 ha, sectorul nr. 19, cu suprafața 0,8044 ha și sectorul nr. 20, cu suprafața de 0,8779 ha, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, extravilan, a unui depozit agricol și de procesare a laptelui și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă și constatat faptul nesoluționării de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău în termenul legal a cererii nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, cu obligarea Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău să elibereze SRL "MilkCo" certificatul de urbanism pentru proiectare solicitat prin cererea nr. 02/1-25/796 din 25 iulie 2016.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, a fost admis apelul declarat de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că la actele cauzei nu se atestă probe că recurenta-reclamantă SRL "MilkCo" la cererea din 25 iulie 2016 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare a anexat tot setul de acte necesar-obligatorii

prevăzute de legislația în vigoare, constatând în acest sens că refuzul intimatului-pârât Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, în eliberarea SRL "MilkCo" a certificatului de urbanism solicitat, este întemeiat.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una arbitrară, or, instanța de apel s-a expus în privința raționamentului respingerii acțiunii, fără a elucida următoarele aspecte.

Astfel, din actele cauzei cert rezultă că inițial la 05 mai 2016 SRL "MilkCo" s-a adresat cu cerere Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pe terenul nr. cadastral 3153201.004, sectorul nr. 17, cu suprafața de 0,8383 ha, sectorul nr. 18, cu suprafața 0,8559 ha, sectorul nr. 19, cu suprafața 0,8044 ha și sectorul nr. 20, cu suprafața de 0,8779 ha, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, extravilan, a unui depozit agricol și de procesare a laptelui (f.d. 61).

Prin răspunsul intimatului-pârât Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 02/1-24/529 din 18 mai 2016, i s-a comunicat recurente-reclamante SRL "MilkCo" că conform Planului de amenajare a teritoriului comunei Stăuceni, mun. Chișinău, cumulat cu Planul Urbanistic General de Dezvoltare, aprobat prin decizia Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 9/27 din 18 decembrie 2012, pe terenul solicitat, cât și pe cele adiacente, nu sunt prevăzute careva construcții capitale, din care considerente eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare nu este posibilă (f.d. 62).

La materialele dosarului lipsesc date despre recepționarea de către SRL "MilkCo" a răspunsului menționat.

Din considerentele că nu a primit nici un răspuns la prima cerere, la 25 iulie 2016 SRL "MilkCo" s-a adresat repetat către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău cu cerere privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea unui depozit și de procesare a laptelui, care prin răspunsul ultimului nr. 02/1-24/747 din 27 iulie 2016, a fost respinsă din motiv că petițiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente sau informații noi, nu se reexaminează (f.d. 64).

Se reține, că și în acest caz lipsesc date despre recepționarea de către SRL "MilkCo" a răspunsului la cererea adresată Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră prematură concluzia instanței de apel privind netemeinicia pretenției recurente-reclamante referitor la soluționarea în termen a cererilor depuse, or, nu a fost probată recepționarea de către SRL "MilkCo" a răspunsurilor la cererile din 05 mai 2016 și 25 iulie 2016 adresate Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău.

Afară de aceasta, instanța de apel prin decizia recurată a concluzionat că autoritatea publică locală, în persoana Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău, legal și întemeiat a refuzat SRL "MilkCo" în eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea depozitului agricol și de procesare a laptelui din motivul că ultima nu a anexat la cerere toate actele necesare-obligatorii prevăzute de legislația în vigoare pentru eliberarea respectivului certificat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că această concluzie este contradictorie esenței litigiului dat, or, după cum rezultă din răspunsul intimatului-pârât Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 02/1-24/529 din 18 mai 2016, drept temei de refuz în eliberarea certificatului de urbanism

a servit faptul că conform Planului de amenajare a teritoriului comunei Stăuceni, mun. Chișinău, cumulată cu Planul Urbanistic General de Dezvoltare, aprobat prin decizia Consiliului com. Stăuceni, mun. Chișinău nr. 9/27 din 18 decembrie 2012, pe terenul solicitat, cât și pe cele adiacente, nu sunt prevăzute careva construcții capitale, și nicidecum neprezentarea a cărorva acte după cum a menționat instanța de apel.

În opina instanței de recurs acest fapt denotă că instanța de apel nu s-a expus și nu a dat un răspuns explicit la argumentul recurentei-reclamante privind legalitatea și temeinicia refuzului Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău în eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pe terenul nr. cadastral 3153201.004, sectorul nr. 17, cu suprafața de 0,8383 ha, sectorul nr. 18, cu suprafața 0,8559 ha, sectorul nr. 19, cu suprafața 0,8044 ha și sectorul nr. 20, cu suprafața de 0,8779 ha, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, extravilan, a unui depozit agricol și de procesare a laptelui, examinând astfel prezenta cauză contrar prevederilor art. 130 CPC.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, referindu-se la temeiul de refuz în eliberarea certificatului de urbanism pe care autoritatea publică locală în răspunsurile din 18 mai 2016 și 27 iulie 2016, de fapt nici nu le-a invocat și dimpotrivă, neexpunându-se în privința temeiului de refuz în eliberarea certificatului de urbanism invocat de către autoritatea publică locală, și-a întemeiat concluziile pe o cercetare eronată a probelor din dosar în raport cu pretențiile înaintate de către SRL "MilkCo", încălcând în așa mod dreptul ultimei la un proces echitabil.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul SRL "MilkCo" ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil (speța Hiro Balani c. Spaniei, hotărârea din 09 decembrie 1994).

Distinct de aceasta, se reține că în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile unei dintre părți.

În temeiul celor precitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază drept arbitrară decizia instanței de apel, care nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, pronunțând în acest sens o decizie neîntemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și reiterând lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre

rejudecare în prima instanță (art. 432 alin. 3 lit. d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL "MilkCo", casa decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "MilkCo".

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată "MilkCo" împotriva Primarului com. Stăuceni, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Luiza Gafton